

Державна установа “Національний науковий центр “Інститут кардіології,
клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д. Стражеска
Національної академії медичних наук України”

УХВАЛЕНО

Рішення Вченої ради
ДУ “ННЦ “Інститут кардіології,
клінічної та регенеративної
медицини ім. акад. М.Д. Стражеска
НАМН України”

Протокол 28.06.2023 № 7/2

Уведено в дію

Наказ ДУ “ННЦ “Інститут кардіології,
клінічної та регенеративної медицини
ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН
України”

29.06.2023 № 50

ПОРЯДОК

**проведення атестації здобувачів наукового ступеня доктора наук у
Державній установі “Національний науковий центр “Інститут
кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка
М.Д. Стражеска Національної академії медичних наук України”**

Київ- 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Цей Порядок регулює проведення атестації здобувачів наукового ступеня доктора наук та розгляд завершених дисертаційних робіт у Державній установі “Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д. Стражеска Національної академії медичних наук України” (Далі ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України»).

1.2 Порядок проведення атестації здобувачів наукового ступеня доктора наук у ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» розроблено відповідно до вимог таких нормативних документів (зі змінами і доповненнями): Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 р. № 1359, Вимоги до оформлення дисертації, затвержені Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, Зміни, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502.

1.3 Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення: – атестація здобувача наукового ступеня доктора наук - комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня докторської дисертації та зарахованих за її темою наукових публікацій здобувача, встановлення рівня набуття здобувачем найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв’язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня доктора наук;

- докторська дисертація - кваліфікаційна наукова праця, підготовлена на здобуття наукового ступеня доктора наук обсягом основного тексту не менше 10 авторських аркушів на правах рукопису або обсягом основного тексту не менше трьох авторських аркушів у вигляді наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, яка містить нові науково обґрунтовані результати;
- здобувач наукового ступеня доктора наук (далі - здобувач) - особа, яка проходить (проходила) підготовку у докторантурі закладу вищої освіти (наукової установи) або яка самостійно підготувала до захисту докторську дисертацію з метою здобуття наукового ступеня доктора наук з наукової спеціальності за галуззю науки;
- наукове періодичне видання - фахове видання, що виходить через певні проміжки часу, має заздалегідь визначену постійну щорічну кількість і назву нумерованих чи датованих, однотипно оформлених випусків, які не повторюються за змістом, мають однакову назву, ISSN-номер, який підтверджений на веб-сайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань, не є тезами та матеріалами наукових конференцій, конгресів, симпозіумів тощо;
- опонент - доктор наук, який має науковий ступінь з відповідної галузі науки та/або спеціальності або вчене звання за відповідною кафедрою (спеціальністю), та/або наукові публікації з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача;
- профіль ради - перелік наукових спеціальностей за галузями науки, за якими діє спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук закладу вищої освіти (наукової установи);
- рецензент - доктор наук, який має науковий ступінь з відповідної галузі науки та/або спеціальності або вчене звання за відповідною кафедрою (спеціальністю), та/або наукові публікації з наукового напрямку, за яким підготовлено докторську дисертацію здобувача, і за основним місцем роботи займає посаду наукового або науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти (наукової установи), в якому (якій) проводиться попередня експертиза докторської дисертації;
- спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук закладу вищої освіти (наукової установи) (далі - докторська рада) - спеціалізована вчена рада, яка утворюється МОН з правом прийняття до

розгляду та проведення захисту докторської дисертації особи, яка здобуває науковий ступінь доктора наук, з метою присудження їй зазначеного ступеня.

У цьому Порядку термін “близькі особи” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про запобігання корупції”.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКТОРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

2.1 Після завершення здобувачем, підготовка якого здійснювалася в докторантурі ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України», відповідної наукової програми науковий консультант здобувача протягом місяця готує висновок щодо докторської дисертації, зокрема щодо висновків і рекомендацій, сформульованих у докторській дисертації, їх новизни, повноти викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації, з оцінкою дотримання здобувачем принципів академічної доброчесності у процесі підготовки докторської дисертації та виконання ним індивідуального плану наукової роботи (далі - висновок наукового консультанта). Науковий консультант забезпечує належне та своєчасне виконання своїх обов'язків.

Якщо науковий консультант відмовляється підготувати висновок, здобувач звертається з письмовою заявою до Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» про надання висновку структурного підрозділу, в якому здійснювалася підготовка здобувача. Вчена рада ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» доручає структурному підрозділу розглянути таку заяву. Структурний підрозділ протягом місяця з дня надходження заяви розглядає подані здобувачем документи щодо завершення його підготовки і проводить засідання, яке вважається правоможним, якщо в ньому взяли участь не менш як дві третини складу структурного підрозділу. На засіданні структурного підрозділу заслуховується наукова доповідь здобувача і шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні наукових працівників приймається рішення про надання/відмову в наданні такого висновку. У такому разі висновок підписує завідувач структурного підрозділу. Якщо науковий консультант є завідувачем структурного підрозділу, в якому здійснювалася підготовка здобувача, висновок структурного підрозділу підписує заступник завідувача структурного підрозділу або головуючий на засіданні.

Висновок наукового консультанта (структурного підрозділу) (у двох примірниках) видається здобувачеві.

2.1.2 Попередня експертиза докторської дисертації проводиться протягом трьох місяців з дня надходження на ім'я голови Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» письмової заяви здобувача про проведення такої експертизи.

Попередня експертиза докторської дисертації проводиться за умови позитивного висновку наукового консультанта (за наявності).

Для проведення попередньої експертизи здобувач звертається із письмовою заявою на ім'я голови Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» про проведення попередньої експертизи докторської дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації.

Якщо ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» не може провести попередню експертизу докторської дисертації здобувача у разі, коли припинено трудові відносини між ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» і фахівцями, за наявності яких було відкрито докторантуру, або у разі, коли за результатами попередньої експертизи встановлено, що за одержаними висновками докторська дисертація здобувача відповідає паспорту іншої наукової спеціальності, ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» надсилає звернення до іншого закладу вищої освіти (наукової установи) із проханням розглянути заяву здобувача про проведення попередньої експертизи його докторської дисертації. У такому разі здобувач звертається із письмовою заявою на ім'я голови вченої ради зазначеного закладу вищої освіти (наукової установи) про проведення попередньої експертизи його докторської дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів.

2.1.3 Координаційна рада з попереднього розгляду дисертаційних робіт ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» ініціює перевірку первинної документації, експертизу відповідності дисертації принципам академічної доброчесності, дотримання норм біоетики в дисертаційному дослідженні щодо можливості подальшого розгляду роботи на фаховому семінарі.

Заява здобувача разом з висновком наукового консультанта, докторською дисертацією, проектом автореферату, публікаціями з конкретним

персональний внесок здобувача до всіх наукових праць, опублікованих із співавторами передається до структурного підрозділу ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України», в якому здійснювалася підготовка здобувача.

Структурний підрозділ, в якому буде проводитися попередня експертиза, за узгодженням з координаційною радою з попереднього розгляду дисертаційних робіт, подає пропозиції щодо трьох рецензентів та складу наукових відділів-учасників фахового семінару до Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» на затвердження.

2.1.4 Керівник структурного підрозділу в якому проводиться попередня експертиза, організовує та проводить на базі такого структурного підрозділу фаховий семінар для апробації докторської дисертації.

Рецензенти, розглянувши докторську дисертацію та наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, а також за результатами фахового семінару готують висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації. У висновку, зокрема, зазначається інформація про відповідність дисертації вимогам, передбаченим п. 7, п. 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, кількість наукових публікацій, опублікування результатів докторської дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою докторської дисертації. Рецензенти персонально відповідають за об'єктивність та якість підготовленого ними висновку.

2.1.5 Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації оформлюється як витяг з протоколу засідання фахового семінару.

Висновок видається здобувачеві у двох примірниках та є чинним протягом календарного року з моменту його затвердження генеральним директором ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України».

Висновок підлягає затвердженню лише у разі дотримання всіх вимог процедури проведення попередньої експертизи докторської дисертації та наявності підпису всіх трьох рецензентів.

У разі коли висновок наукового консультанта та висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації є позитивним, здобувач подає заяву на ім'я голови спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук (далі докторська рада) для проведення захисту докторської дисертації з метою присудження наукового ступеня доктора наук та документи відповідно до встановленого МОН України переліку.

2.2 Здобувач, який не проходив підготовку в докторантурі, а самостійно підготував докторську дисертацію, звертається із письмовою заявою на ім'я голови Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» (при наявності докторантури з відповідної наукової спеціальності) про проведення попередньої експертизи його докторської дисертації, надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів та затвердження теми докторської дисертації.

У разі самостійної підготовки докторської дисертації науковий консультант не призначається.

2.2.1 Заява здобувача передається до координаційної ради з попереднього розгляду дисертаційних робіт ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України», яка визначає структурний підрозділ для проведення попередньої експертизи докторської дисертації здобувача та склад наукових відділів-учасників фахового семінару, координує надання матеріалів докторської дисертації до підрозділу для проведення попередньої експертизи, ініціює перевірку первинної документації, експертизу відповідності дисертації принципам академічної доброчесності, дотримання норм біоетики в дисертаційному дослідженні щодо можливості подальшого розгляду роботи на фаховому семінарі.

2.2.2 Рішенням Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» затверджується тема докторської дисертації, структурний підрозділ та склад наукових відділів-учасників фахового семінару для проведення попередньої експертизи докторської дисертації. До визначеного підрозділу передається заява здобувача разом з докторською дисертацією, проектом автореферату, публікаціями з конкретним персональним внеском здобувача до всіх наукових праць, опублікованих із співавторами.

2.2.3 Структурний підрозділ, в якому буде проводитися попередня експертиза докторської дисертації узгоджує запропоновані кандидатури трьох рецензентів з координаційною радою з попереднього розгляду дисертаційних робіт для подання до Вченої ради ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» на затвердження. Координаційна рада з попереднього розгляду дисертаційних робіт визначає кінцевий термін проведення фахового семінару для проведення попередньої експертизи докторської дисертації.

Рецензентом не може бути призначено наукового консультанта та його близьких осіб, близьких осіб здобувача та співавтора будь-якої наукової публікації здобувача.

2.2.4 Керівник структурного підрозділу, визначеного для проведення попередньої експертизи, організовує та проводить фаховий семінар для апробації докторської дисертації.

Рецензенти, розглянувши докторську дисертацію та наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, а також за результатами фахового семінару готують висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації. У висновку, зокрема, зазначається інформація про відповідність дисертації вимогам, передбаченим п. 7, п. 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, кількість наукових публікацій, опублікування результатів докторської дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою докторської дисертації. Рецензенти персонально відповідають за об'єктивність та якість підготовленого ними висновку.

2.2.5 Оплата праці рецензентів здійснюється відповідно до законодавства, що регулює норми оплати праці експертів, які залучаються для проведення державної наукової та науково-технічної експертизи. Якщо підготовка здобувача здійснювалася за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб або здобувач самостійно готував докторську дисертацію, оплата праці рецензентів здійснюється за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб або такого здобувача.

2.2.6 У разі відмови ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» (у письмовій формі) провести попередню експертизу та підготувати зазначений висновок здобувач має право

звернутися до МОН для визначення процедури проведення попередньої експертизи його докторської дисертації.

2.2.7 Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації оформлюється як витяг з протоколу засіданні фахового семінару де зазначають ким і коли було затверджено тему дисертації та який повинен розкривати суть таких питань: актуальність теми дисертації та в контексті загальної оцінки стану досліджуваної проблеми у вітчизняній і зарубіжній науці; зв'язок теми дисертації з державними науково-технічними програмами, напрямками науково-дослідних робіт ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України»; собистий внесок здобувача в отримання наукових результатів (характеристика особистого внеску має бути максимально конкретизована та відображати роль здобувача в розробленні нових наукових ідей, постановці задачі, обґрунтуванні методики її розв'язання, обробленні статистичного матеріалу, проведенні емпіричних досліджень та інтерпретації отриманих результатів); достовірність та обґрунтованість отриманих результатів і запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій, які підтверджуються теоретичною розробкою (обґрунтуванням) базових положень, результатами апробації, їх зв'язком з наявними результатами, отриманими із застосуванням класичних методів, відповідністю результатам досліджень інших авторів, одержаним іншими методами; якщо наукова обґрунтованість підлягає сумніву, то необхідно вказати об'єктивні причини, що викликають такі сумніви, а також акцентувати увагу на питаннях, що мають дискусійний характер; ступінь новизни всіх основних результатів дисертаційної роботи порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру (акцентувати увагу на відмінностях одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни); перелік основних друкованих праць, у яких викладені результати дисертаційного дослідження (зазначаються монографії, наукові фахові видання за переліком МОН України, видання іноземних держав або видання України, які включені до міжнародних наукометричних баз, наявність наукових публікацій за темою докторської дисертації у наукових періодичних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, є обов'язковою) з описом особистого внеску автора в колективно опубліковані праці; дати висновок про повноту викладення в друкованих працях основних положень і результатів роботи; апробацію основних результатів дослідження на наукових конференціях, симпозіумах, семінарах тощо (навести їх перелік); практичну значущість результатів дослідження із зазначенням сфери де вони

можуть бути застосовані; оцінку структури дисертації; відповідність дисертації спеціальності, за яким вона представлена до розгляду; загальний висновок, в якому зазначається рекомендація дисертації щодо її розгляду в докторській раді.

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації видається здобувачеві у двох примірниках та є чинним протягом календарного року з моменту його затвердження генеральним директором ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України». Висновок підлягає затвердженню лише у разі дотримання всіх вимог процедури проведення попередньої експертизи, докторської дисертації за узгодженням з координаційною радою з попереднього розгляду дисертаційних робіт та наявності підпису всіх трьох рецензентів.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

3.1 У разі коли висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації та висновок наукового консультанта (за наявності) є позитивним, здобувач подає заяву на ім'я голови докторської ради за профілем для проведення захисту докторської дисертації з метою присудження наукового ступеня доктора наук та документи відповідно до встановленого МОН переліку згідно Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 р. № 1359.

3.2 Докторська рада призначає комісію для попереднього розгляду докторської дисертації, яка перевіряє опублікування наукових результатів докторської дисертації в наукових публікаціях здобувача, визначає повноту викладу в них матеріалів докторської дисертації та зараховує наукові публікації за темою докторської дисертації відповідно до законодавства, проводить попередній розгляд докторської дисертації за процедурою, що регулюється Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук.

У разі позитивного висновку комісії докторська рада приймає рішення про прийняття докторської дисертації до захисту, призначає трьох опонентів та не пізніше ніж через тиждень надсилає до МОН повідомлення, яке оприлюднюється на офіційному вебсайті МОН України.

3.3 Опоненти на основі вивчення докторської дисертації та наукових публікацій, зарахованих за темою докторської дисертації, подають докторській раді відгуки. Копії письмових відгуків опонентів докторська рада видає здобувачеві не пізніше ніж за 10 робочих днів до захисту докторської дисертації.

3.4 Захист докторської дисертації на здобуття наукового ступеня проводиться не раніше ніж через місяць після оприлюднення повідомлення на офіційному вебсайті МОН України. Публічний захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь члени докторської ради, які є компетентними вченими з відповідної спеціальності, а також за бажанням присутні на засіданні. ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» забезпечує трансляцію захисту докторської дисертації в режимі реального часу.

3.5 Процедура засідання докторської ради для проведення захисту докторської дисертації визначається Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук.

У ході засідання докторська рада встановлює рівень набуття здобувачем найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

За результатами таємного голосування головуєчий оголошує рішення докторської ради про присудження або про відмову у присудженні здобувачеві наукового ступеня доктора наук з відповідної галузі науки та за відповідною спеціальністю

3.6 У разі прийняття докторською радою рішення про відмову у присудженні наукового ступеня доктора наук усі виявлені докторською радою протягом розгляду докторської дисертації та висловлені під час її захисту недоліки, порушення та зауваження, що стали підставою для прийняття такого рішення, зазначаються у рішенні докторської ради.

Здобувачеві надається засвідчена в установленому порядку копія зазначеного рішення та повертаються подані ним документи, крім заяви, висновку наукового консультанта (структурного підрозділу), висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та одного примірника дисертації.

У такому разі до МОН надсилаються разом із супровідним листом засвідчені в установленому порядку копії реєстраційної картки присутності членів ради, рішення про відмову у присудженні наукового ступеня доктора наук та стенограми (розшифрованої фонограми) засідання докторської ради. Докторська дисертація, за результатами захисту якої докторською радою прийнято рішення про відмову у присудженні наукового ступеня доктора наук, може бути подана для розгляду до цієї докторської ради повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення. Захист такої дисертації проводиться за погодженням з МОН України.

3.7 Докторська дисертація, що містить інформацію, віднесена до державної таємниці, або інформацію для службового користування, розглядається з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

3.8 Докторська рада оформляє протягом 15 робочих днів рішення про присудження наукового ступеня доктора наук (у двох примірниках).

Усі документи, що стосуються розгляду докторської дисертації та проведення її захисту в докторській раді, формуються в перший примірник атестаційної справи здобувача, який зберігається в архіві ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України» протягом десяти років з дати набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення докторської ради про присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук, а постійному зберіганню підлягають рішення докторської ради щодо присудження наукового ступеня доктора наук та один примірник дисертації (у бібліотеці ДУ «Національний науковий центр ім. акад. М.Д. Стражеска НАМН України»).

Другий примірник атестаційної справи здобувача надсилається до МОН протягом місяця з дня захисту докторської дисертації відповідно до положення про раду.

4. ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД НАУКОВОГО СТУПЕНЯ

4.1 Особа, яка має науковий ступінь, може добровільно відмовитися від відповідного наукового ступеня, подавши до МОН України заяву в довільній формі, засвідчену нотаріально. Протягом десяти робочих днів з дня надходження заяви МОН скасовує рішення відповідної ради та визнає диплом недійсним, про що видається наказ, який розміщується на офіційному веб-сайті МОН України.